

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Ασκήσεις Δημοσίου Δικαίου
Εξετάσεις Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2023

ΘΕΜΑ

Με την διάταξη [N1] του νόμου [N] ορίζεται ότι οι μαθητές της τελευταίας τάξης του λυκείου περιοχών, οι οποίες πλήττονται κατά την διάρκεια του οικείου σχολικού έτους από φυσικές καταστροφές και οι οποίες για αυτόν τον λόγο έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εισάγονται καθ' υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων Α.Ε.Ι. καθ' ορισμένο ποσοστό επί των εισακτέων κάθε σχολής. Σε κάθε περίπτωση, προϋπόθεση για την υπαγωγή των μαθητών των πληγεισών περιοχών στο πεδίο αυτής της ευνοϊκής ρύθμισης και την εισαγωγή τους σε μία σχολή καθ' υπέρβαση του γενικού ποσοστού εισακτέων είναι οι υποψήφιοι από τις συγκεκριμένες περιοχές να έχουν επιτύχει συνολικό αριθμό μορίων τουλάχιστον ίσο του εβδομήντα τοις εκατό (70%) του αριθμού των μορίων που πέτυχε ο τελευταίος επιτυχών στην οικεία σχολή βάσει της γενικής βαθμολογικής κατάταξης των επιτυχόντων για το ίδιο ακαδημαϊκό έτος εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. Οι μαθητές των πληγεισών περιοχών πρέπει να υποβάλλουν σχετική αίτηση που θα αφορά μόνο τις πρώτες μετά το καταστροφικό συμβάν εισαγωγικές εξετάσεις. Επίσης, στη διάταξη [N1] προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Παιδείας καθορίζεται το ειδικό ποσοστό το οποίο εκάστοτε αποδίδεται σε μαθητές πληγεισών περιοχών, καθώς και ειδικότερες προϋποθέσεις εφαρμογής της ρύθμισης στους αιτούμενους μαθητές. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου [N], η ως άνω ευνοϊκή νομοθετική ρύθμιση είναι αναγκαία για τις περιπτώσεις περιοχών στις οποίες εξαιτίας φυσικών καταστροφών διαταράσσεται σοβαρά η εκπαιδευτική διαδικασία, π.χ. λόγω ζημιών των κτιριακών εγκαταστάσεων των σχολικών μονάδων των πληγεισών περιοχών.

Κατά το σχολικό έτος 2021-2022 η περιοχή [Π] επλήγη από φυσική καταστροφή και κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως και άλλες περιοχές της χώρας κατά την διάρκεια του ίδιου σχολικού έτους. Με την απόφαση [Υ] του Υπουργού Παιδείας καθορίστηκαν οι περιοχές στις οποίες ισχύει για τις Εισαγωγικές Εξετάσεις του έτους 2022 ειδικό ποσοστό κατ' εξαίρεση εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. μαθητών λόγω φυσικής καταστροφής για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Με την [Υ] προβλέπεται ότι η περιοχή [Π] εντάσσεται στις περιοχές για τις οποίες ισχύει το εν λόγω ειδικό ποσοστό εισαγωγής, βάσει των εκτεταμένων ζημιών σε σχολικές μονάδες, που διετάραξαν σοβαρά την εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, στην [Υ] προβλέπεται ότι, για τις πληγείσες περιοχές που καθορίζονται σε αυτήν, δεκτές γίνονται μόνον οι αιτήσεις μαθητών που ανήκουν σε πολύτεκνες οικογένειες ή ανήκουν σε οικογένειες των οποίων τα εισοδήματα, σύμφωνα με την τελευταία υποβληθείσα φορολογική δήλωσή τους, δεν υπερβαίνουν ορισμένο ανώτατο όριο. Σύμφωνα με το προοίμιο της υπουργικής απόφασης [Υ], αυτές οι δύο προϋποθέσεις εφαρμογής του ευνοϊκού καθεστώτος για μαθητές των πληγεισών περιοχών είναι αναγκαίες χάριν της

συνταγματικής προστασίας της οικογένειας (κατά το άρθρο 21 του Συντάγματος) και κοινωνικών κριτηρίων συναπτομένων με τις οικογένειες που έχουν χαμηλά εισοδήματα στις πληγείσες περιοχές.

Ο [Α], μαθητής και κάτοικος της περιοχής [Π], δεν είναι τέκνο πολύτεκνης οικογένειας και τα εισοδήματα της οικογένειάς του, σύμφωνα με την τελευταία φορολογική δήλωση, υπερβαίνουν το τεθέν με την [Υ] ανώτατο όριο. Ενώ έχει αρχίσει και ακόμη δεν έχει λήξει η προθεσμία για την υποβολή των αιτήσεων των μαθητών των πληγείσων περιοχών για την υπαγωγή τους στο ως άνω ευνοϊκό καθεστώς εισαγωγής στα Α.Ε.Ι., ο [Α] ασκεί, κατά την τελευταία ημέρα της προθεσμίας για την άσκηση σχετικής αίτησης ακύρωσης, αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της [Υ], καθ' όσον με αυτήν την υπουργική απόφαση ετέθησαν οι δύο ως άνω προϋποθέσεις ως προς τους μαθητές των πληγείσων περιοχών που δύνανται να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής της ευνοϊκής ρύθμισης (δηλαδή, πολύτεκνες οικογένειες και χαμηλά εισοδήματα). Ο [Α] προβάλλει ως λόγο ακύρωσης ότι οι δύο αυτές προϋποθέσεις που τίθενται με την [Υ] και τις οποίες δεν πληροί ο [Α] είναι εκτός των ορίων της νομοθετικής εξουσιοδότησης [Ν1], διότι παραβιάζουν την συνταγματική αρχή της ισότητας (*1^{ος} ισχυρισμός*).

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της υπόθεσης, αυτή συζητείται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας πριν από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εισαγωγικών εξετάσεων του 2022. Εμπροθέσμως πριν από την συζήτηση της αίτησης ακύρωσης ο μαθητής [Β], επίσης από την πληγείσα περιοχή [Π] τέκνο μη πολύτεκνης οικογένειας που δεν πληροί τα εισοδηματικά κριτήρια της [Υ], ασκεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας παρέμβαση υπέρ της αίτησης ακύρωσης του [Α], ζητώντας να ακυρωθεί η [Υ] για τους ίδιους λόγους που προβάλλει και ο [Α].

Η Διοίκηση προβάλλει τους εξής ισχυρισμούς κατά της αίτησης ακύρωσης και της παρέμβασης:

--- Ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης, διότι, όπως ορίζει το άρθρο 1§1 περ. δ' του ν. 702/1977, «Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου υπάγεται η εκδίκαση αιτήσεων ακυρώσεως ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν: [...] δ) την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας για τους μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, υποτρόφους και μετεκπαιδευομένους» (*2^{ος} ισχυρισμός*).

{Σημειούται για το εξεταζόμενο ότι το αμέσως ανωτέρω εμπαρατιθέμενο είναι πράγματι το ακριβές περιεχόμενο της εν λόγω διάταξης του άρθρου 1§1 περ. δ' του ν. 702/1977}

--- Ότι ο [Α] κατά το χρονικό σημείο ασκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως δεν είχε έννομο συμφέρον προσβολής της [Υ], διότι δεν ήταν βέβαιο ότι θα πληρούσε την προϋπόθεση του νόμου [Ν] να έχει επιτύχει συνολικό αριθμό μορίων τουλάχιστον ίσο του εβδομήντα τοις εκατό (70%) του αριθμού των μορίων του τελευταίου επιτυχόντος την εισαγωγή του σε κάποια σχολή Α.Ε.Ι. βάσει της γενικής βαθμολογικής κατάταξης (*3^{ος} ισχυρισμός*).

--- Ότι η παρέμβαση του [Β] είναι απαράδεκτη (*4^{ος} ισχυρισμός*).

Απαντήστε αιτιολογημένα αν οι ανωτέρω προβληθέντες ισχυρισμοί (1^{ος}, 2^{ος}, 3^{ος}, 4^{ος}), καθ' όλο το ανωτέρω περιεχόμενο καθενός από αυτούς τους ισχυρισμούς, είναι βάσιμοι ή όχι.

Ενδεικτικές συνοπτικές απαντήσεις:

Επί του 1^{ου} ισχυρισμού:

Η κρίσιμη νομοθετική ρύθμιση αποσκοπεί στην αποκατάσταση προβλημάτων που προκλήθηκαν για μαθητές από την σοβαρή διατάραξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Συνεπώς, με βάση αυτόν τον σκοπό του νόμου, το σχετικό ευεργέτημα πρέπει να παρέχεται, με αυτό το κριτήριο, σε όσους μαθητές έχουν υποστεί τις δυσμενείς συνέπειες αυτής της διατάραξης. Κατά συνέπεια, η θέση του πρόσθετου κριτηρίου/προϋπόθεσης των πολύτεκνων οικογενειών ή των χαμηλών εισοδημάτων δεν συνάπτεται με τον σκοπό του νόμου και δεν δικαιολογεί την δυσμενή διάκριση εις βάρος των μαθητών που δεν πληρούν την πρόσθετη προϋπόθεση πολύτεκνης οικογένειας ή χαμηλού εισοδήματος. Συνεπώς, πρόκειται για αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση, που παραβιάζει την συνταγματική αρχή και το δικαίωμα της ισότητας και επάγεται την θέση της προσβαλλόμενης πράξης εκτός της νομοθετικής εξουσιοδότησης. Επομένως, ο 1^{ος} ισχυρισμός είναι βάσιμος.

Επί του 2^{ου} ισχυρισμού:

Η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία τίθενται γενικοί και αφηρημένοι κανόνες δικαίου, είναι κανονιστική. Συνεπώς, δεν υπάγεται στην διάταξη του άρθρου 1§1 περ. δ' του ν. 702/1977, που αφορά ατομικές διοικητικές πράξεις, αλλά ως κανονιστική υπάγεται στην γενική ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επομένως, ο 2^{ος} ισχυρισμός είναι αβάσιμος.

Επί του 3^{ου} ισχυρισμού:

Με βάση το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης κανονιστικής πράξης και τους λόγους ακύρωσης, που προβάλλονται από τον αιτούντα και αφορούν την εκ της κανονιστικής πράξεως απορρέουσα αδυναμία του να υπαχθεί στην ευμενή διάταξη του νόμου, ο αιτών έχει άμεσο και προσωπικό έννομο συμφέρον για την προσβολή της κανονιστικής πράξης. Το συμφέρον του αυτό είναι ενεστώς καθ' όλα τα κρίσιμα χρονικά σημεία και δεν θίγεται εκ του γεγονότος ότι δεν είναι βέβαιο ότι ο αιτών, βάσει της βαθμολογίας που θα λάβει, θα πληροί την εν λόγω προϋπόθεση του 70% των μορίων του τελευταίου επιτυχόντος βάσει της γενικής βαθμολογικής κατάταξης. Μέχρι και τον κρίσιμο χρόνο της συζήτησης δεν στοιχειοθετείται η μη πλήρωση της εν λόγω προϋποθέσεως από τον αιτούντα και, επομένως, ο αιτών μετ' εννόμου συμφέροντος στρέφεται κατά της κανονιστικής πράξης και αιτείται την ακύρωσή της. Επομένως, ο 3^{ος} ισχυρισμός είναι αβάσιμος.

Επί του 4^{ου} ισχυρισμού:

Παρεμβάσεις επί ακυρωτικών διαφορών ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας επιτρέπονται μόνον υπέρ του κύρους προσβαλλομένων διοικητικών πράξεων. Επομένως, η ασκηθείσα παρέμβαση κατά του κύρους της πράξης είναι απαράδεκτη. Άρα, ο 4^{ος} ισχυρισμός είναι βάσιμος.